

si prodiret sententiæ forma, non immeritò ridicula videri posset, cum iudex, quod unà manu daret, alterà illicò auferret, sicque otiosos admitteret circuitus in iudiciis maximè vitandos. Sed longè diversam in hac facti specie jurisque principiis maximè respondentem ferri Sententiam, disertè apparet *ex cit. Cap. cum ecclesia.* ubi Pontifex pro spoliatis quasi possessione juris eligendi quidem pronuntiat in possessorio, irritando electionem ipsis contradicentibus factam, nihilo tamen minùs (cum proprietas juris eligendi ad spoliantes pertinere appareat) illis sc. spoliatis super electionibus faciendis eadem sententiâ perpetuum imponit silentium *vid. dict. Cap. ex quo colligitur Sententiæ in possessorio latæ executionem impediri, si de jure potiori alterius simul appareat, concordat Cap. cum dilectus.* sed, inquires, quid prodest Sententia in possessorio lata carens executione? respondet cum *Berlich. p. 1. decis. 7. Strickius in U. M. §. 6. h. t.* Victorem in possessorio, licet victum in petitorio, excusari à restitutione fructuum post litem contestatam perceptorum & ab expensarum refusione liberari: ecce effectus satis pingues & minimè contemnendi. A potiori igitur citatus Author in sinistrè apprehendendo modum pronuntiandi Pontificis ridiculus videri poterit.

CAPUT TERTIUM.

De recuperanda possessionis remediis.

§. I.

AD compescendam Prædonum audaciam Prætor introduxit interdictionem, Unde vi, quo succurrit, possessione suâ spoliatis eorumque hæredibus, contra Spoliantes ad illicò recuperandam possessionem unà cum fructibus & omni causâ *l. 1. §. 6. 31. 40. ff. l. 2. §. 4. C. h. t. Struv. exercit. 45. th. 101.* Necrefert an quis

quis vi dejecerit per se, an per alium, jubendo, mandando, aut dejectionem suo nomine factam ratihabendo *l. 1. §. 12. §. 14. ff. h. t.* Directum datur dejecto de possessione rei immobilis *l. 1. cit. §. 3.* hic jung. *cap. un. §. 4. vers. amittendae*; etiamsi vi, clam aut precario eandem ab adversario suo sc. deiciente fuerit consecutus. *l. 1. §. 30. l. 14. ff. h.* id quod intelligendum, si secunda dejectio ex intervallo contigerit *l. 3. §. 9. ff. h.* nam si primò dejectus in continenti & fervente adhuc congressu possessionē suam à deiciente etiam per vim & propriâ autoritate recuperaverit, non tam alium dejecisse, quàm possessionem suam defendisse censetur *l. 17. ff. h.* Neque hic incidit in poenam *l. si quis in tantam 7. Cod. Unde vi*, quoniam in continenti vim vi propulsare licet *l. 1. §. 27. l. 3. §. cit.* & quod fit jure permittente, poenam non meretur *l. Grecchus 4. C. ad l. Ful. de adult.* recuperare autem dicimur in continenti, infra paucos vel multos dies arbitrio boni viri seu judicis, determinandos pro qualitate personarum & rei, ex qua quis dejectus est *Bart. in dict. l. 3. §. 9. post. Gloss. ibi in verb. ex continenti arg. l. 137. §. cum ita ff. de V. O.* ac proinde, si Dux aut princeps de castro suo expulsus, infra decem annos invasorem rursus expellat, dicendum erit, recuperationem esse factam in continenti, modò interim apparatus necessarios, convocando amicos, parando arma, adornaverit, nec unquam diligentia in recuperando fuerit prætermisita. *Gloss. in cap. Olim. super verb. statim.* huc facit recessus de Anno 1548. von Poen der Friedbrecher *in fin.* ubi dicitur: dem Beschädigten gegen die Friedbrecher und Beschädiger sein Gegengewehr und Verfolgung zu thuen auff frischer That oder wan er seine Freunde zu Helfferen haben mag, unbenommen seyn soll. Utile competit spoliatis quasi possessione rerum in corporalium *l. 3. §. 15. §. 17. ff. h.* Unde prohibens uti jurisdictione, recusans solvere annum censum, vectigalia aut servitia exhibere detrectans rectè hoc interdicto conveniri poterunt. *Gail. lib. 2. Obs. 75. Menoch. remed. recup. poss. 1. n. 81.*

§. II.

AD res mobiles separatim & principaliter consideratas non pertinet. *l. 1. §. 6. & 32.* si tamen res mobiles è fundo aut ædibus, unde quis dejectus aut expulsus est, simul vi ablata fuerint, in consequentiam hoc interdictò quoque comprehenduntur, quoniam spoliatus in pristinum statum, in quo ante dejectionem reperiebatur, plenissimè est restituendus *l. 14. l. 19. ff. h. t. Lauterb. §. 14. h. t.* Neque singularem spoli possessorum sive bonæ sive malæ fidei stringit hoc remedium *l. 7. ff. h.* Ex jure autem Canonico, quod utriusque fori praxis observat teste *Gail. lib. 2. Obs. 75. & Mins. C. 3. Obs. 85.* generalius & pinguius remedium habet spoliatus contentum in *Can. redintegranda. Caus. 3. quæst. 1. & cap. sæpè contingit. 18. X. de restit. spoliat.* Ubi sine rerum, temporis, loci aut personarum differentiâ vim passi integerrimè restituntur contra spoliantem & tertium spoli possessorum, qui si spoli concius sit, contra eum agi posse, indubitata est sententia; *si quis enim scienter rem talem receperit spoliatori quasi in vitium succedit, eo quod non multum inter sit quo ad periculum animæ injustè detinere aut alienum invadere.* Verba sunt Pontificis *in cap. sæpè contingit.* Quid autem, si quis rem spoliatam bona fide comparaverit, an cum eo ex *Can. redintegranda*, agi possit? controversatur: Verior & æquitati magis conveniens videtur illorum sententia, qui Odium spoliationis contra B. F. possessorem minimè extendendum esse sustinent, asserentes generalitatem locutionis *Can. redintegranda juxta cap. sæpè contingit*, utpote posterius explicandam esse, *Eximius Pater Schmitz in Medul. jur. Can. quæst. 1. de restit. spoliat. Engel. n. 18. Joes. n. 5. Pirrb. n. 109. dict. tit. Menoch. remed. recup. poss. 15. n. 80. & seqq.* ubi hanc quæstionem fuse deducit.

Actore probante possessionem & spoliationem, reus omnia cum integritate restituere, damna plenariè refarcire & de illatis injuriis satisfacere compellitur. *Cap. Episcopus caus. 3. quæst. 1. cap. 11. X. de restit. spoliat.* Unde non tantum habetur ratio fructuum percepto-
rum

rum sed etiam percipiendorum ex die dejectionis & personâ dejecti æstimandorum. *l. i. §. 31. & 40. ff. h. cap. 11. cit.*

Veniunt quoque in hanc restitutionem res mobiles, quæ si etiam absque dolo aut culpâ prædonis perierint, præstanda erit æstimatio *l. i. §. 34. & 35.* & in defectum aliarum probationum permittitur spoliato damnum & interesse juramento in litem æstimare, præviâ tamen judicis taxatione *l. 9. C. h. t. Gail. l. c. Mins. C. 4. Obs. 12. Brunn. ad l. 9. cit.* Pro Coronide sit consilium prudentissimi Caji *in l. 24. ff. de rei vind. monentis ut is, qui destinavit rem petere, animadvertat, an aliquo interdicto possit nancisci possessionem, quia longè commodius es, ipsum possidere & ad verfarium ad onera petitoris compellere, quàm alio possidente petere.*

COROLLARIA.

1.

Salvâ regula : *delicta tenent suos Authores* : actiones ex delicto descendentes rei persecutoriæ de Jure Canonico etiam passivè transeunt ad hæredes.

2.

Rescripta gratiæ sub aut obreptitiè impetrata sunt ipso jure nulla, justitiæ verò ope exceptionis.

3.

In illis tempus datæ, in his præsentatæ attenditur.

4.

Non ut electus ante confirmationem, ita Postulatus ante admissionem jus aliquod habet.

5.

Licet ad actus Capitulares aliàs sufficiat major Capituli pars, ad postulationem tamen cum electione concurrentem duæ ad minimum tertiæ Capitularium requiruntur.

6.

Resignationes in favorem tertii solum coram Summo Pontifice, simplices autem uti & beneficiorum permutationes coram Ordinario fieri possunt.

7.

In nullâ causâ Criminali vel civili judex sæcularis autoritate propriâ Clericum ad suam tribunal trahere potest.

8.